

tiden er nemmere at have dem paa en Anstalt. Men i denne Paragraf synes jeg altsaa, man lidt forvansker det, der staar i § 1 om de 7 Aar. Her staar nemlig, at Børn, naar de er 6 Aar, kan komme i Børnehave, ja, de kan ogsaa komme der før, og saa skal Kommunerne og Staten betale til dem ligesom til de andre. Jeg synes, at man ligesom forgriber sig paa det, man har lovgivet om i § 1, ved at sætte denne, jeg ved ikke, om det skal kaldes en Ventil, men i alle Tilfælde gøre det lettere for Børn endogsaa i en meget tidlig Alder at komme under offentlig Forsorg.

I Forbindelse dermed vil jeg nævne § 13, hvor der staar, at Børnehaven skal gøres til en Statsanstalt. Det har jeg ikke rigtig kunnet gaa med til. For det første vil ved denne nye Ordning en hel Del Børn gaa ud af Børnehaven, idet de, der er fra 6 til 7 Aar, og hvoraf mange hidtil har gaaet i Børnehaven, nu vil komme over i Forskolen. Derved bliver Børnetallet i Børnehaven betydeligt mindre. Jeg synes derfor ikke, det skulde være nødvendigt, at Børnehaven gøres til en Statsinstitution med egen Forstander; det forekommer mig, at det dog maaske er at gaa vel vidt. Der er jo ingen Pligt til at sende Børn i Børnehaven, man ved ikke noget om, hvor stort Børneantallet bliver, og man binder Stat og Kommune til maaske store Udgifter, hvis der skulde komme mange. At det skal være nødvendigt her at ansætte en Forstander med Løn som de andre Forstandere, kan jeg heller ikke rigtig indse. Det drejer sig kun om ganske smaa Børn, der nærmest skal passes i Stedet for at undervises — naturligvis vil man ogsaa forsøgsvis give dem lidt Undervisning — saa der skal jo dog ikke store Lærerkrafter til, og allermindst synes jeg, det er nødvendigt at have en særlig Forstander. Jeg vil imidlertid ikke udtale nogen absolut Mening om, hvordan det skal ordnes, jeg haaber, at man i Udvalget skal kunne finde en Udvej, og at den højtærede Socialminister vil være villig til at medvirke herved.

Sluttelig har jeg nogle Bemærkninger at gøre om nogle af de andre Paragraffer. I flere Paragraffer omtales Tilsynet. Der skal baade være almindeligt Tilsyn og fagpædagogisk Tilsyn, og Socialministeren skal bestemme det hele. Derimod kan jeg ikke finde den hidtidige Direktør, han synes at være forsvundet (Afbrydelse) . . . ja, han er her til Stede. Jeg ved ikke, om det er Meningen, at den tilsynsførende skal være Direktør, jeg ved ikke, hvilken Art af Til-

syn man tænker sig med denne tilsynsførende, som dog har en vis Stilling i enkelte af Paragrafferne. Jeg synes ogsaa, der er saa mange Raad i Forslaget. Der findes Forstænderraad, Undervisningsraad, Lærer- raad og Forældrenævn. Man faar Indtrykket af, at det maa være et meget stort Skolevæsen, naar vi skal have saa mange „Raader“ til at snakke med. Formodentlig skal de afgøre det meste, selv om Socialministeren staar indskudt af og til som den, der har den egentlige Afgørelse. Men disse Institutioner er jo dog ikke saa forfærdelig store. Som før nævnt er der kun 300 Børn i dem, heldigvis, maa vi jo sige.

§ 8 indeholder en Bestemmelse om, at Socialministeren bemyndiges til ved hver af Skolerne at udnævne to af Lærerne til Overlærere, og disse Overlærere skal have Bestillingstillæg. Man skulde tænke sig, at der var mange Lærere ved disse Skoler, naar det er nødvendigt, at de to af dem skal være Overlærere. Men f. Eks. ved Institutet i København er der kun 1 Forstander, 1 Inspektør, 5 Lærere og 2 Lærerinder, hvoraf den ene er Oldfrue, saa der er neppe mere end 1. Vi faar da her det Særsyn, at der bliver 4 overordnede til at passe paa 3—4 underordnede Lærere. Er det ikke lidt vel meget? Det er dog vel ikke for at skaffe dem et Tillæg? — der staar jo, at de skal have et Tillæg til Lønnen. For øvrigt er der i Sparekommissionen gjort Rede for, at Døvtummelærerne har mange saadanne smaa Tillæg. Jeg skal ikke give mig til at opremse dem, men der er mange, og jeg vil dog advare imod, at vi gaar alt for vidt dermed. Man kommer nemt til at udæske Befolkningen ved at have alt for meget af den Slags. Maa jeg i denne Forbindelse nævne, at Skolerne er dyre i Forvejen. Vi ved jo, at der endogsaa er Skoler, der har været oppe paa over 5 000 Kr. pr. Barn. Det er dog et Forhold, der gør, at man tager sig en lille Smule i Vare med at faa alt for store Udgifter. Desuden er Lærerne ved disse Skoler ikke daarligt stillede, de har større Lønninger end Lærere i tilsvarende Stillinger i Staten.

§ 1 og § 14 taler om den private Undervisning af døvstumme Børn. De egentlige Ledere af Døvtummeundervisningen synes ikke om denne private Undervisning, de mener, at de kan gøre det bedre. Det er nok muligt. De vil gerne hævde, at de gør det for Børnenes Skyld. Jeg vil dog alligevel bede godt for den private Undervisning. Jeg har allerede nævnt, at den højtærede Socialminister har sagt, at han vil tage